

Świadczenia Rodzinne

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny.

ZASIŁEK RODZINNY

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. osobie uczącej się .

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

1. 18 roku życia albo,
2. nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
3. 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego:

- **95 zł** – na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł** – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135 zł** – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy jest kryterium dochodowe. Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie może przekraczać kwoty **674,00 zł**.

Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności **dochód nie może przekroczyć kwoty 764,00 zł**.

Do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć:

1. zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art.27, art.30b, art. 30c, art. 30e i art.30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny;
2. zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o:
 - a) formie opłacanego podatku,
 - b) wysokości przychodu,
 - c) stawce podatku,
 - d) wysokości opłacanego podatku– w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
3. zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych:

- a) prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego stwierdzające przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub sądu adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka,
- b) prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację,
- c) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,
- d) zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o okresie, na który został udzielony urlop wychowawczy, oraz o okresach zatrudnienia,
- e) inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia rodzinnego będącego przedmiotem wniosku.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę (świadczenie pracy) lub uzyskanie (umowa o pracę, zaświadczenie wystawione od pracodawcy) oraz ich wysokość.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przysługuje:

- 1. matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka uprawnionym do zasiłku rodzinnego
- 2. opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

Dodatek ten przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, przy czym pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną (na wzorze zaświadczenia określonego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży).

Wymóg ten nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Dodatek przysługuje w kwocie **1000 zł jednorazowo**.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje:

- 1. matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej niż przez okres:
 - 24 miesięcy kalendarzowych,
 - 36 miesięcy – jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
 - 72 miesięcy – jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie przysługuje, gdy:

- 1. bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego rodzic/opiekun pozostawał w stosunku pracy krócej niż przez 6 miesięcy,
- 2. rodzic/opiekun podjął lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3. dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem,
- 4. rodzic/opiekun w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego,
- 5. korzysta ze świadczenia rodzicielskiego.

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka przysługuje:

1. Samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:
 - a) drugi rodzic nie żyje;
 - b) ojciec dziecka jest nieznany;
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
2. Osobie uczącej się, gdy oboje z rodziców osoby uczącej się nie żyją (lub odpowiednio jak wyżej).

Dodatek przysługuje w wysokości:

- **193 zł** miesięcznie na każde dziecko, nie więcej niż **386 zł** miesięcznie na wszystkie dzieci,
- **273 zł** miesięcznie w przypadku dziecka niepełnosprawnego (orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności) nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci.

Dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do w.wym. dodatku jak do zasiłku rodzinnego i dodatkowo:

1. odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu rodzica/rodziców dziecka lub
2. odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany lub
3. odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje:

1. matce lub ojcu,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. opiekunowi prawnemu

na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek przysługuje w wysokości **95,00 zł** miesięcznie.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje:

1. matce lub ojcu,
2. opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka,
3. osobie uczącej się na wydatki związane z rehabilitacją lub kształceniem dziecka niepełnosprawnego w wieku:
 - do ukończenia 16 lat – jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
 - od 16 do 24 lat – jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

Dodatek przysługuje w wysokości:

- **90,00 zł** na dziecko do 5 lat,
- **110,00 zł** na dziecko od 5 do 24 lat

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje:

1. matce lub ojcu,
2. opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka,
3. osobie uczącej się na wydatki związane z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego.

Przedmiotowy dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne („zerówka”).

Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne.

Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Dodatek przysługuje w wysokości **100,00 zł** jednorazowo.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej, ale tylko w przypadku dziecka niepełnosprawnego lub osoby uczącej się niepełnosprawnej.

Dodatek przysługuje w wysokości **113,00 zł** miesięcznie.

Załączniki jak do zasiłku rodzinnego i dodatkowo:

1. zaświadczenie szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania,
2. zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania,
3. inne dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do niniejszego dodatku.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej, a także artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej.

Dodatek przysługuje w wysokości **69,00 zł** miesięcznie.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA przysługuje:

1. matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka z tytułu urodzenia się żywego dziecka,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 922 zł** miesięcznie
 - jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.
Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Zasady tej nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko,

Jednorazowa zapomoga **nie przysługuje**,

- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:
 - a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - b) ojciec dziecka jest nieznany,
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - d) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
 - e) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie przysługuje wywokości **1000 zł** jednorazowo na dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi **składa się w terminie:**

- 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka,
- 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia – w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego

Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

Załączniki do wniosku:

1. zaświadczeniem lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną.
2. **w przypadku przysposobienia dziecka** – odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
3. **w przypadku opieki prawnej** – orzeczenie sądu o powołaniu opiekuna prawnego;
4. **w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko:**
 - odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację;
 - odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku gdy rodzic dziecka nie żyje
5. **dokumenty wymagane do ustalenia dochodu jak do zasiłku rodzinnego.**

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE przysługuje:

1. matce albo
2. ojcu, w przypadku:
 - skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka
 - śmierci matki dziecka;
 - porzucenia dziecka przez matkę.
3. opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
4. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
5. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1. **52 tygodni** – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2. **65 tygodni** – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
3. **67 tygodni** – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
4. **69 tygodni** – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
5. **71 tygodni** – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1. porodu – w przypadku matki albo ojca dziecka;
2. objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia – w przypadku opiekuna faktycznego dziecka lub rodziny zastępczej;
3. przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia – w przypadku osoby przysposabiającej dziecko.

W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art.73 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015r. poz.149, z późn. zm.), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art.73 ust.3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

1. w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
2. jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka

Świadczenie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

1. co najmniej jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
2. dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku rodziców dziecka lub osoby, która przysposobiła dziecko;
3. jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
4. w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art.10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
5. osobie ubiegającej się o świadczenie rodzicielskie przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

1. świadczenia rodzicielskiego lub
2. świadczenia pielęgnacyjnego, lub
3. specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
4. dodatku do zasiłku rodzinnego, z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, lub
5. zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną. – także w przypadku gdy świadczenia te przysługują w związku z opieką nad różnymi osobami.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia dziecka lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego lub rodziny zastępczej z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego lub

rodziny zastępczej z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od dnia objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się począwszy od miesiąca w którym wpłynął wniosek.

WZORY WNIOSKÓW DO POBRANIA:

<https://www.gov.pl/web/rodzina>